

Latweeschu Uwiseß.

Nr. 47. Zettortdeenä 19tä November 1842.

Jaunas sinnaß.

Nerreteeschdß, Sauzeeschdß un daschdß zittdß kaiminu pagastdß 21mä September stiprs weesulis bijis, kas ihpaschi par trem isklahteem linneem dauds skahdes darrijis, tohs fajauzis, fa-laufijis un zittur lohti aisneffis, zaur to jauns darbs un weetahm arri strihdens zehlees. Jaunee rudsi ne wissur ittin stipri un eesehlsuchi rahdabs, un zittä weeta plahnaki palikkuschi, zitti teiz zaur tahrpeem.

14tä September atkal zittä leelä Kreewusemmeß pilfatä, probti Verme, ugguns zehlees, kas 300 nammuß aprihjis.

Widsemmē 20tä September angsti zeenijams General-Superdenta kungs Sehrbenes jaunū flaisu muhru-basnizu eeswehzijs, pee kurras tik ne wissi ammatneeku-darbi no Latweeschu meiste-reem labbi tikke isdarriti, un pee kurras eeswehtifchanas zitti draudies-lohzecli tahs dseefmas ar tschetrachm balsim itt jauki isdseeraja. Tä Latweeschu gohds zour labbu mahzifchanu aug un wairojahs.

Pee Rihgas juhrmallas no Leijeskanstß lihds Kursemnes rohbescha scho wassar'peldejahs wesse-libas deht 1691 ihweks no kunga fahrtas.

No Dundagas.

Tas festeriß no Ruhno-sallas, kas paschä juhrä ne wissai tabl no Dundagas stahw, at-

radde 16tä Bewruar, us rohnu-kauschanu dohdamees, 6 juhdses no juhrmallas us leddu kahdu zilweku bes zeppures, kas no saltuma pawissam bija pahneimts un kã pamirris. Tas winnam isteize, ka tas preeksch trim neddefahm ar sawu feerwu un behrnu kammanäs no Dundagas us Zelgarwu pahr juhras leddu us zekku dewees, bet ka stiprs wehsch leddu pahrlausis, un winnu lihds ar to paschu no Kursemnes juhrmalles juhras widdü aisdsinis. Winna sirgß effoht uhdenti eekrittis un kur feerwa un behrns palikkuschi, to winsch ne sinnoht. Dewini Ruhnoës semneeki, kas lihds ar kesteri us rohnu meddina-schanu bij gahjuschi, eelikka scho nelaimigu zilweku, kas ittin lihds bija safallis, laiwä, un to aisdwedde us sawu fallu, kur winnu mahzitajs wissadi puhlejahs, scho nabbadsimur isahrsteht, bet tomehr winnu ne warreja glahbt; 19tä Bewruar tas nomirre.

Wagner.

Nerretas mahzitajs.

Gohds, to draudse sawam mahzitam rahdijusi.

Preeks teescham irr wisseem labbeem zilwe-keem, kad draudses-lohzecli sawa dwehseles-ganna ruhpeschanu par sawahm dwehselehm at-sihst un winnam pateizibu par to rahda, lihds ar winnu par winna preekeem preezadamees, un pee winna behdahm nofkundamees. Un tabdu gohda prahtu rahdija ne fenn Birschu- un Gal-las draudse sawam wezzam zeenitam mahzita-jam. Schihs draudses gohdigais festera-kungs Liewenthal 17tä Oktobera rihtä, kad winna mahzitaja, ta prahwesta-kunga Lundberga bota

dsimta deena bija, fanahze ar Birschu- un Sal-
las draudjes basnigas-pehrmindereem, teefas-
wihreem, preekschneefceem un skohlneistereem un
dascheem zitteem gohda-wihreem basnizkunga mu-
schâ, tam daschas mihlestibas-sihmes atnesdami
labbu laimi wehleja, un tad rindê fastahjuschi
nodseedaja scho no winnu kestera isdohmatu

D s e e f m u :

Melb. Meh's Deewu tungu flawejam.

1.

Lahs draudjes, kam Deews gannus suht'
Kas newaid derreti,
Bet publejahs, kaut nahzees gruht,
Stahbt katru dwehsele;

2.

Lahs sawus gannus apzeena
Libds ar teem preezajahs,
Kad Deews teem preeks preefuhsta,
Un pee teem pulzejahs.

3.

Lapatt meh's, zeenigs mahzitajs
Schurp schoricht nahkuschi
Zuh's sweizinaht; Deews schehlgi
Zuh's waddij's tehwischi.

4.

Seschdesmits gabbus waddija
Zuh's Deewa spehziha;
Trihsdesmits feschus flanneja
Mums juhfu mahziba.

5.

Un Deewa wahrdu sehllina
Frr pee mums saknoj'fees,
Un Deewa-garra kohpschana
Eeksch firdim darbofees.

6.

Wezztehwi launas eeraschas
Eet pee mums masumâ,
Un Jesus swehtas mahzibas
Aug augtin firfuinâ.

7.

Faw pasuhd leeli dschreji,
Kas lohpeem lihdſigi,
Un sahtiba nemm mittefli
Zkatrà pakrehſſi.

8.

Eeksch skohlam muhsu jaunekli
Lohp Deewam peewesti;
Zuh's tihkli, mudri strahbaeeki
Un prahta zilweki.

9.

Zkatru dwehsele's jaukumu,
Eeksch la meh's eekohpti,
Meh's atshstam un teikſchanu
Zam dohdam debbesi.

10.

Lai tad ſchi dsimtu-deeninâ,
Ko Deews Zums lizzis felt,
Za apſiana Zuh's preezina,
Ka darbo naw bijis welt'!

11.

Un meh's, schihs draudses kohpeji
Preeksch Deewa apsohlam,
Ztt taifni, tschalli usraugi
Zuh't sawam pagastam.

12.

Zâ darridami, wezzumâ
Zums preekus wairoſim,
Un paschi gohda-tikkumâ
Zo deenas pee-augſim.

13.

Us to mums spehkus dahwini,
Zu Deews no augſchenes!
Un mihlestibu usturri
Schih's draudses dwehseles!

Mehz schihs dsiefmas beigſchanas wehl kesteris
ar ihſeem, weenteeſigeem wahrdeem wezzam zee-
nigam mahzitajam draudses wahrda wehleja
labbu laimi un firinu wezzumu un dewe patei-
zibu par wiina neapnizzigu strahdaschanu pee
wiinas meefas- un dwehseles-apkohpschanas.

Mr lihgsinu un prett Dewu pateiziau firdi tas wezzais gans peenehme scho no fawu gammama pulka tam fataisitu preeku, Dewu par teem luhgdams, un pameeloja fawus weefus, stary kurreem daschs sahtibas beedris bija, ar broh-kasti, pee ka tee glahsi wihna us wiina wesse-libu dsehre. — Lai Dewos paklausu winnu tai dseefina isteiktas luhgschanas un sohlijchanas, lai sawelk to faiti tahs mihlestitas stary mahzita ju un draudsi jo deenas jo wairak, un lai atwerr winnu firdis winna mahzibahm, tad schihs draudses gohdas un winnas labbklahschana jo deenas arri jo gaischak un tahlak atspihdehs, un ir zitti no winneem mahzisees atsiht, ka tee, kas faweem pahr winnu dwehselem nomohda buhdameem mahzitajeem paklausibu un gohdu rahda, few paschus gohda zelt, un fawu paschu labbumu pastrahda.

Kad Latweefchu draudses lohzekli bij aisgah-jusch, ir zitti no Wahzu-draudses ar fawahm ustizigahm laimes-wehleschanahm atnahze, un ta sche scho deenu preeka un lihgsiniba pahrlaide.

xx.

Jauna sinna no maschihnes ar ko warroht runnaht.

Taggad Jelgawas Wahzu awises lassams, ka weens skunstneeks Zahseps Weber wahrda effohts tahdu maschihni isdohmajis un pataisijis, kas ka klaweere, isstattotees, zaur ko warroht zilwefa wallodu runnaht. Tee spaidamee kohzini, ko „tastes“ sauz effoht karris ar weenu bohstaba no WBZ apsihmehts. Kaleht nu ar kahjahm us tahm plehschu pamimahm mihda un maschihne ar dwaschu pildahs, taleht ar pirksteem tahs tastes spaida, un tad ko tas skunstneeks, jeb zits — kas to skunsti saprohtoht — gribboht, to ta maschihne runnajoh! — Effoht ko brihnotees, kad no tahdas maschihnes nu zilwefa wallodu dsirdoht atskannam un runnajam. Bet tikween pehz ilga laika ta tik tahlu irr tap-puse istaitita; neweens no juns mihti lassitaji, to gan drihs tizzehs kad dsirdeseet ka 17 gaddus tas minnehts Weber effohts pawaddijis, pee

tahs studeeredams un strahbadams, kaleht galla tizis ar fawu skunstes darbu.

Gan drihs warroht dohmaht ka tur kahda apmahneschana effoht klah, bet kad labbi to eefsch-pussi tahs brihnischigas maschihnes awlukko, tad ta wairs ne dohmahs. Tur rohnotees wiss tik skunstigi eerikchts ka ween warroht buht: ta ka mutte, mehle, deggus, uhka, balsarihkle, kas no slihmiga sweschas semmes swikka, ko „Gummi-elastikum“ sauz, wiss pehz tahdas waijadshbas kas to balsi un runnu isdohdoht kohpa salikts. Tohs wahrduhs warroht arri, ka pee runnas waijaga, zillaht un nolais; bet wehl jaukaki effoht dsirdoht kad ar to meldinas dseeda-joht, un par staryam, ka atnemdamees kohschu stikkiti patrallinajoht.

Spreeschohht arri ka tahda maschihne buhschoht derriga mahziteem daktereem un teem kas pee mehneem darbojahs.

M. B.

Smeeclu stahstinsch.

Kahds semneeks, nobrauzis pilfata pee apteeka, tur apturr sawus sirgus un krauj no ratteem istabas durris semne un nefs apteeki eefsch. Ap-teekeris isbrihnijees tam ussaut: draugs, tu gan buhsi pahrskattijees; jo dischleris dsihwo diwi nammus tahlak. „Ne esmu wiss pahrskattijees,“ atbild semneeks. „Redseet, mihlais kungs, man mahjas seewa slimma. Schodeen pee winnas bija dakteris un gribbeja tai sahles parakstih; bet mahjas ne bija nej papihra, nej tintes, nej spalwas, bet tikween gabbaltinsch krihta. Dakteris panehme krihtu un usraklija to rezepti us istabas durwin. Nu es juhs luhgtu, man pehz schihs rezeptes sahles taifih,“ saz- zija semneeks.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Reiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu pee ta Puhnes fainneeka jauna Muisharreju Janna Sommer, kas inwentariuma-truhkuma, magasihnes un zittu parradu dehl sawas mahjas nodewis, un par kurre mantu konkurse spreesta, usajimati, libds 12tu Dezember f. g. pee Puhnes un Wezppilles pagasta

teefas peeteiktes. Puhnes un Wezypilles pagasta teefa, 15tâ Oktober 1842.

(L. S.) Sihman Freiberg, pagasta wezjakais.

(Nr. 54.) F. Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

No Dfirras muischas pagasta teefas tohp wiffi un ifkatri, kam kabdas taisnas prassifchanas buhtu, pee tahs atskhtas mantas tahs Dfirrasmuischâ nomirru-schas Marie Jannsonn, kas pee Dundagasmuischas irr peerakfuita, jeb kas tai nelaikei ko parradâ buhtu, zaur scho ušaižinati un safauktri, libes 8tu Dezember f. g., kas par to weenigu un iſflehgſchanas terminu noliktš, pee ſchihs pagasta teefas sawas prassifchanas woi sawus parradus usdoht un peerabdiht. Ar to pamahifſchannu, ka tohs, kas sawas prassifchanas ne nedohs, wehlaſ wairs ne klaufihs, un winaus no tahs atskhtas mantas iſflehgſ; bet ar teem, kas sawus parradus ne buhs peerabdijschi, tâ darris, tâ likkumi par scho leetu ſpreesch. To buhs wehrâ likt! Dfirrasmuischas pagasta teefa, 23ſchâ Oktober 1842.

(L. S.) ††† Andrei Sikmann, pagasta wezz.

(Nr. 62.) Rühz, pagasta teefas ffrihwera wectâ.

No Kuldigas pagasta teefas tohp zaur scho wiffi parradu deweji ta lihdeſſchinniga Sprinžumuiſchas fainneka Rihſchu Wahrtina, kas parradu labhad patš konkurſe padewees, ušaižinati, 6 neddelu ſtarpâ un wiſſwehlaſ lihds 17tu Dezember f. g. ſchcit peeteiktes; jo wehlaſ neweenu wairs ne klaufihs. To buhs wehrâ likt! Kuldigas pagasta teefa, 6tâ Nowember 1842.

(L. S.) ††† Fehlab Franz, peefehdetais.

(Nr. 882.) E. Schwarz, pagasta teefas ffrihweris.

Kad us Dohbeles aprinka teefas pawehleſchannu to lihds ſchim aiekihlatu mantu ta bijuſcha Salkasmuischas brandwiſna-degga Elias Kallmann, prohti: weenu ſirgu, diwi gobwis, iſtabas-leetas, gultu- un galda-brahnas, maſgajamas drahnas, nepluhktas ſpalwas un daſchdaſchadas namma-leetas, trefſchdeen tai 25tâ Nowember f. g., no rihta pulkſten 10, Salkasmuischas teefas nammâ prett ſkaitamu nauđu uhs trupê pahrdohs, tad ſcho pawehleſchannu wiſſeem pirzejeem ſinnamu darra. Salkasmuischas pagasta teefa, tai 11tâ Nowember 1842.

(Nr. 164.) ††† Auſs Ramlau, peefehdetais.

J. F. Katelycke, pagasta teefas ffrihweris.

Gaiſchi dſeltens ſirgš, 10 lihds 12 gaddus wezš, ar baltu aſti un bes zittahm kahoahm ſihniehm, ir kahdam zilwekam, kam ne warr labbi tizzeht, atnemts. Zalabb teek taš, kam ſchiš ſirgš peederretu, ušaižinahtš, 6 neddelu ſtarpâ, no appakſchakſtitas doenas, ar labbahm peerabdiſchannahm, ka taš ſirgš winnam peederr, pee Krohna Seffawas pagasta teefas peeteiktes, jo zittabi to, kas wehlaſ peeteiktohs, wairs ne klaufihs un ar to ſirgu tâ darris, tâ likkumi par scho leetu ſpreesch. Krohna Seffawas pagasta teefa, tai 14tâ Nowember 1842.

(L. S.) Kauku Fehlabš, peefehdetais.

(Nr. 602.) F. Helms, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaſchanaš.

Uš Kurſemmes Krohnamuiſchas-waldiſchanaš teefas ſpreedumu irr tee pee Krohna Keelas Seffawas peederrigi 7 krohgi no Johneem 1843 us arrenti dabbohiami, kam patiktu ſchohs krehguš us arrenti nemt, tohs ušaižina, 14tâ un 17tâ Dezember 1842 pee Keelas Seffawas pagasta teefas peeteiktes. Klaktakas ſinnas warr pee muischas-waldiſchanaš dabbuht.

Kad taš us jaunu mohdi cetaifitais brankuſſis kur ar twaikem dedſina, un taš pee ſchi peederrigais wehrſchu barrojamaš ſtallis us 30. wehrſcheem 1wâ Janwar 1843 irr us renti dabbutjamaš, tad wiffi kam patiktohs ſcho brankuſſi us arrenti nemt, ja tee irr kriſtiti laudis, tohp ušaižinati — par wiſſu inwentariintu un par arrentes uandu drohſchibu nolikkuſchi — ſawu ſohlſchannu lihds 15tu Dezember Wensawas muischas-waldiſchanaš ſinnamu darriht. Wensawa, tai 28tâ Oktober 1842.

Muiſchas-waldiſchana.

W r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas gubernementu augſtas waldiſchanaš puffes: Waldiſchanaš-rahtš U. Weitler.

No. 403.